

Төсөл

## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

### ГЭР БҮЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛИЙГ ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ

**1 дүгээр зүйл.** 1999 оны 6 дугаар сарын 11-ний өдөр баталсан Гэр бүлийн тухай хуулийг хүчингүй болсонд тооцсугай.

**2 дугаар зүйл.** Энэ хуулийг Гэр бүлийн тухай /Шинэчилсэн найруулга/ хууль хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

### ИРГЭНИЙ УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

**1 дүгээр зүйл.**Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах зүйл, хэсэг, заалт нэмсүгэй:

**1/8<sup>1</sup> дугаар зүйл:**

**“8<sup>1</sup> дугаар зүйл.Гэрлэлт хүчин төгөлдөр бус болсны бүртгэл**

8<sup>1</sup>.1.Гэр бүлийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлд заасан гэрлэлтийг хүчин төгөлдөр бус гэж тооцсон шүүхийн шийдвэрийг хуулийн хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш ажлын гурван өдрийн дотор гэрлэлт хүчин төгөлдөр бус болсны бүртгэлд тухайн хэргийг шийдвэрлэсэн анхан шатны шүүх бүртгүүлнэ.

8<sup>1</sup>.2.Улсын бүртгэгч, бүртгэлийн ажилтан энэ хуулийн 8<sup>1</sup>.1-д заасан баримт бичгийг хүлээн авснаас хойш ажлын таван өдрийн дотор гэрлэлт хүчин төгөлдөр бус болсны бүртгэлийг хөтөлнө.”

**2/12 дугаар зүйлийн 12.2.6 дахь заалт:**

“12.2.6.хүүхэд долоон насанд хүрсэн бол хүүхдийн өөрийн зөвшөөрөл.”

**3/6 дугаар зүйлийн 6.1.4 дэх заалт:**

“6.1.4.хэрэв нөхөн үржихүйн туслах технологийг ашиглаж хүүхэдтэй болсон бол Гэр бүлийн тухай хуулийн 27.1-д заасан гэрээ.”

**4/12 дугаар зүйлийн 12.10 дахь хэсэг:**

“12.10.Хүүхдийн овог, эцэг /эх/-ийн нэр, өөрийн нэрийг өөрчилсөн шийдвэрийг хүчингүй болсонд тооцсон тухай шүүхийн шийдвэрийг үндэслэн улсын бүртгэгч тухайн бүртгэлд өөрчлөлт оруулж, төрсний бүртгэлийг сэргээнэ.”

**2 дугаар зүйл.**Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

**“9 дүгээр зүйл.Гэрлэлт сэргээсний бүртгэл**

9.1.Гэр бүлийн тухай хуулийн 17.3-т заасан шүүхийн шийдвэр хуулийн хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш ажлын гурван өдрийн дотор тухайн хэргийг шийдвэрлэсэн анхан шатны шүүх гэрлэлт сэргээсний бүртгэлд бүртгүүлнэ.

9.2.Иргэнийг сураггүй алга болсонд тооцсон, нас барсан гэж зарласан шүүхийн шийдвэр хүчингүй болсон бол тухайн шийдвэрийг энэ хуулийн 9.1-д заасан баримт бичигт хавсаргана.

9.3.Гэрлэлт цуцлалтыг хүчин төгөлдөр бус гэж тооцсон шүүхийн шийдвэр хуулийн хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс хойш ажлын гурван өдрийн дотор тухайн хэргийг шийдвэрлэсэн анхан шатны шүүх бүртгүүлнэ.

9.3.Улсын бүртгэгч, бүртгэлийн ажилтан энэ хуулийн 9.1, 9.2, 9.3-т заасан баримт бичгийг хүлээн авснаас хойш ажлын таван өдрийн дотор гэрлэлт сэргээсний бүртгэлийг хөтөлнө.”

**3 дугаар зүйл.**Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсгийн “13 дугаар зүйлд” гэснийг “12.1-д” гэж, мөн зүйлийн 8.6 дахь хэсгийн “нас барсны бүртгэлд” гэснийг “Гэр бүлийн тухай хуулийн 10.1.1 болон 10.1.2-т заасан тохиолдол бий болсон” гэж, 11 дүгээр зүйлийн 11.6 дахь хэсгийн “эрх бүхий этгээдийн” гэснийг “үрчлүүлэх тухай шүүхийн” гэж, “1” гэснийг “таван” гэж, мөн зүйлийн 11.6, 11.7, 11.8 дахь хэсгийн дугаарыг “11.1, 11.2, 11.3” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

**4 дүгээр зүйл.**Иргэний улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 11 дүгээр зүйлийн 11.1, 11.2, 11.3, 11.4, 11.5 дахь хэсэг, 14 дүгээр зүйлийн 14.2.1 дэх заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

**5 дугаар зүйл.**Энэ хуулийг Гэр бүлийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

### ЭВЛЭРҮҮЛЭН ЗУУЧЛАЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

**1 дүгээр зүйл.**Эвлэрүүлэн зуучлалын тухай хуулийн 32 дугаар зүйлийн 32.4 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“32.4.Иргэний хэрэг шүүхэд хянан шийдвэрлэх тухай хуулийн 129.1.7-д заасан хугацаанд шүүхийн эвлэрүүлэн зуучлагч гэрлэгчдийг эвлэрүүлэхэд дэмжлэг үзүүлж дараах арга хэмжээг авна:

32.4.1.гэрлэгчидтэй хамтарсан болон ганцаарчилсан уулзалт хийж, гэрлэлт цуцлуулах болсон шалтгаан үндэслэлтэй эсэхийг тогтоох, гэрлэлт цуцалснаас үүсэх үр дагаврыг тайлбарлах;

32.4.2.өмгөөлөгч, нийгмийн ажилтан, сэтгэл зүйч, сурган хүмүүжүүлэгчийг оролцуулж, гэрлэгчдэд зөвлөгөө өгөх;

32.4.3.гэрлэгчдийг шаардлагатай сургалт, мэргэжлийн зөвлөгөө, үйлчилгээнд хамруулах.”

**2 дугаар зүйл.**Энэ хуулийг Гэр бүлийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

**ГАДААДЫН ИРГЭНИЙ ЭРХ ЗҮЙН БАЙДЛЫН ТУХАЙ ХУУЛИЙН ЗАРИМ ЗААЛТЫГ  
ХҮЧИНГҮЙ БОЛСОНД ТООЦОХ ТУХАЙ**

**1 дүгээр зүйл.**Гадаадын иргэний эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 9 дүгээр зүйлийн 9.5.2, 40 дүгээр зүйлийн 40.1.6 дахь заалтыг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

**2 дугаар зүйл.**Энэ хуулийг Гэр бүлийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

### ИРГЭНИЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

**1 дүгээр зүйл.**Иргэний хуульд доор дурдсан агуулгатай дараах хэсэг нэмсүгэй:

#### **1/127 дугаар зүйлийн 127.3, 127.4, 127.5 дахь хэсэг:**

“127.3.Хүүхдийн хуваарьт хөрөнгийг эцэг, эх нь түүний эрх, ашиг сонирхолд нийцүүлэн, ашиглах үүргийг хүлээнэ.

127.4.Эцэг, эх нь гуравдагч этгээдтэй эрх зүйн харилцаанд орохдоо хүүхдийн хуваарьт хөрөнгийн хувьд үр дагаврыг нь хариуцах бөгөөд хүүхдийн ашиг сонирхолд харшлах үйл ажиллагаа явуулсны улмаас түүнд учирсан хохирлыг нөхөн төлөх үүрэгтэй.

127.5.Хүүхэд насанд хүрснээс хойш 10 жилийн дотор өөрт учирсан хохирлыг нөхөн төлүүлэх нэхэмжлэл гаргах эрхтэй.”

#### **2/127 дугаар зүйлийн 127.7 дахь хэсэг:**

“127.7.Хүүхдийн хуваарьт хөрөнгөөр эцэг, эхийн бусдын өмнө хүлээх үүргийг барагдуулах, нөхөн төлүүлэхийг хориглоно.”

**2 дугаар зүйл.**Иргэний хуулийн 129 дүгээр зүйлийн 129.3 дахь хэсгийн “хүүхдийн ашиг сонирхлыг” гэсний өмнө “гэр бүлээс гадуурх харилцааны улмаас гэрлэлт цуцалсан байдал,” гэж, мөн зүйлийн 129.4 дэх хэсгийн “хөрөнгийн хэмжээг” гэсний өмнө “оруулсан хөрөнгө оруулалт, өр төлбөр,” гэж тус тус нэмсүгэй.

**3 дугаар зүйл.**Иргэний хуулийн 517 дугаар зүйлийн 517.1 дэх хэсгийг доор дурдсанаар өөрчлөн найруулсугай:

“517.1.Өвлүүлэгчийг, эсхүл хууль ёсны буюу гэрээслэлээр өвлөгчийг санаатайгаар алсан, эсхүл тэдгээрийн хэн нэгний эсрэг Эрүүгийн хуульд заасан бусад гэмт хэргийг үйлдсэн, эсхүл Гэр бүлийн хүчирхийлэлтэй тэмцэх тухай хуульд заасан гэр бүлийн хүчирхийлэл үйлдсэн нь шүүхийн шийдвэрээр тогтоогдсон бол уг гэм буруутай этгээд хуульд зааснаар болон гэрээслэлээр өвлөх эрхээ алдана.”

**4 дүгээр зүйл.**Иргэний хуулийн 127 дугаар зүйлийн 127.3 дахь хэсгийн дугаарыг “127.6” гэж өөрчилсүгэй.

**5 дугаар зүйл.**Иргэний хуулийн 125 дугаар зүйлийн 125.1 дэх хэсгийн, 126 дугаар зүйлийн 126.2.4 дэх заалтын, мөн зүйлийн 126.3 дэх хэсгийн, мөн зүйлийн

126.4 дэх хэсгийн, 129 дүгээр зүйлийн 129.1.3 дахь заалтын “бусад” гэснийг тус тус хассугай.

**6 дугаар зүйл.**Иргэний хуулийн 132, 133 дугаар зүйлийг тус тус хүчингүй болсонд тооцсугай.

**7 дугаар зүйл.**Энэ хуулийг Гэр бүлийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

### ЭД ХӨРӨНГИЙН ЭРХИЙН УЛСЫН БҮРТГЭЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ, ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

**1 дүгээр зүйл.**Эд хөрөнгийн эрхийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлд доор дурдсан агуулгатай 31.5 дахь хэсэг нэмсүгэй:

“31.5.Гэр бүлийн тухай хуулийн 22.3-т заасан урьдчилсан тэмдэглэлийг гэрлэгчид улсын бүртгэлийн байгууллагад хүсэлт гаргаж, эсхүл нотариатчаар дамжуулан эрхийн улсын бүртгэлд бүртгүүлнэ.”

**2 дугаар зүйл.**Эд хөрөнгийн улсын бүртгэлийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.5, 31.6 дахь хэсгийн дугаарыг “31.6, 31.7” гэж өөрчилсүгэй.

**3 дугаар зүйл.**Энэ хуулийг Гэр бүлийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

### ЗӨРЧЛИЙН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

**1 дүгээр зүйл.**Зөрчлийн тухай хуулийн 6.20 дугаар зүйл доор дурдсан агуулгатай 14, 15 дахь хэсэг тус тус нэмсүгэй:

“14.Хүүхдээс тусдаа амьдарч байгаа эцэг, эх хүүхэдтэй уулзах үүргээ удаа дараа хэрэгжүүлээгүй бол хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгох, эсхүл албадан сургалтад хамруулж, долоогоос гуч хоногийн хугацаагаар баривчлах шийтгэл оногдуулна.

15.Хүүхдээс тусдаа амьдрах эцэг, эхийн хүүхэдтэйгээ уулзах эрх, үүргээ хэрэгжүүлэхэд удаа дараа саад учруулсан бол хүнийг хоёр зуун нэгжтэй тэнцэх хэмжээний төгрөгөөр торгоно.”

**2 дугаар зүйл.**Энэ хуулийг Гэр бүлийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

### **ЗӨРЧИЛ ШАЛГАН ШИЙДВЭРЛЭХ ТУХАЙ ХУУЛЬД ӨӨРЧЛӨЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ**

**1 дүгээр зүйл.**Зөрчил шалган шийдвэрлэх тухай хуулийн 1.8 дугаар зүйлийн 6.9 дэх заалт, мөн зүйлийн 7, 9 дэх хэсэг, 9.1 дүгээр зүйлийн 1 дэх хэсгийн “6.20 дугаар зүйлийн 6 дахь хэсэг” гэснийг “6.20 дугаар зүйлийн 6, 14, 15 дахь хэсэг” гэж тус тус өөрчилсүгэй.

**2 дугаар зүйл.**Энэ хуулийг Гэр бүлийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг

Төсөл

## МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2025 оны ... дугаар  
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар  
хот

### ХҮҮХЭД ХАМГААЛЛЫН ТУХАЙ ХУУЛЬД НЭМЭЛТ ОРУУЛАХ ТУХАЙ

**1 дүгээр зүйл.** Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.12 дахь заалтын “хүүхдийг гэрээнд” гэсний өмнө “болон Гэр бүлийн тухай хуулийн 55.2.1-55.2.6, 55.3.1-55.3.6-д заасан асран хамгаалалт, харгалзан дэмжлэг шаадлагатай” гэж нэмсүгэй.

**2 дугаар зүйл.** Энэ хуулийг Гэр бүлийн тухай хууль /Шинэчилсэн найруулга/ хүчин төгөлдөр болсон өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.

Гарын үсэг